

Neix Marca Penedès per a la protecció jurídica de l'espai agrari i silvestre que l'envolta

ALT I BAIX PENEDÈS

Dimarts es va presentar a la Vil·la Museu Pau Casals del Vendrell la declaració fundacional de Marca Penedès, una associació nascuda des de diferents sensibilitats ecològiques i econòmiques de l'Alt i Baix Penedès i el Garraf per aconseguir la protecció jurídica de l'espai agrari i evitar els estralls de la pressió urbanística en aquestes comarques.

La vinya és una de les idiosincràsies de la Marca Penedès.

Davant la difícil situació que viuen les comarques penedesenques, en el seu sentit més històric (Alt, Baix Penedès i Garraf) quant a la pressió urbanística, industrial i logística, pel fet d'estar enmig de les àrees metropolitanes de Barcelona i Tarragona i per tal d'aconseguir mantenir un espai que ja tenia una idiosincràsia pròpia durant l'edat mitjana com a espai fronterer entre la zona dominada pels musulmans i la dominada pels cristians, ha nascut Marca Penedès. El principal objectiu és que la Unió Europea creï una figura jurídica de protecció per a les zones agràries, un element que actualment no existeix. L'objectiu és fer que protegir sòl agrari sigui possible, tal com es fa amb altres espais naturals. Des de la Marca s'explica que aquesta figura no existeix però es creu que el millor lloc per crear-la és en aquest espai.

L'objectiu d'aquesta associació que "és més cultural que no pas econòmica" es resumeix en nou punts que s'inclouen dins els objectius fundacionals: vetllar davant les administracions públiques competents per aconseguir la protecció jurídica de l'espai agrari i silvestre que l'emmarca, l'aplicació del Conveni Europeu del Paisatge i l'adopció de l'agenda 21 a tot l'àmbit de la Marca són el primer dels objectius.

Promoure que el territori sigui espai de protecció de la diversitat biològica dels recursos genètics domèstics i de prevenció de la terra fèrtil i la gestió dels espais silvestres, tant de muntanya com de ribera, són altres dos punts d'aquests objectius fundacionals.

El quart punt és vetllar per la millora de les condicions mediambientals i estètiques

del territori i per la conservació dels elements que conformen el seu paisatge cultural i expliquen la seva història social i agrícola, Marca Penedès posa una atenció molt especial en els castells roquers i els marges i les barraques de pedra seca, construccions típiques de la regió mediterrània i en especial de la Marca Penedès, sobretot els castells.

Explicar i projectar la realitat agroambiental de la Marca envers la societat de la regió metropolitana i aconseguir que s'assu-

meixi la funció que la Marca és el camp de la ciutat, és el cinquè punt.

Promoure un fòrum permanent de debat, crear projectes de cooperació internacional realitzats en regions deprimides econòmicament i social que tinguin com a objectiu la preservació d'agroecosistemes, determinar els espais del territori que es volen protegir per optar a ser Patrimoni Cultural Mundial i gestionar i coordinar els projectes que serveixin a les voluntats fundacionals completen els objectius d'aquesta nova associació.

La presidència de l'associació per al desenvolupament de l'ecoparatge Marca Penedès l'ostenta mossèn Josep Maria Aragonès, qui juntament amb Emili Giral, Jordi Llavina, Santiago Mínguez, Josep Maria Montserrat, Oriol Pi de Cabanyes, Josep Ribera, Pep Riera i Eulàlia Valldosera són els socis promotors a títol individual. Les entitats promotores són les ADF de l'Alt i Baix Penedès i el Garraf, Al Penedès, Vinyes; Ecoparatges, l'ADEG, Terra Vitium, Unió de Pagesos, Joves Agricultors, Uvipe i Institut del Cava, l'Auditori Pau Casals, la Confraria de Pescadors de Vilanova i Sitges, la Coordinadora d'Entitats Ecologistes, l'escola d'Enginyers de Vilanova i la Universitat Politècnica de Catalunya, la Fundació Pro Penedès i l'Institut d'Estudis Penedesencs.

Totes aquestes entitats s'han implicat en la fundació d'aquesta associació que ara espera poder ampliar tant els socis col·laboradors com els protectors de les terres de conreu.

Des del segle XI

La Marca Penedès és el territori històric que va del Llobregat fins al Gaià i des de la muntanya de Montserrat fins a la Mediterrània. Durant el segle XI, aquest espai era la terra de ningú entre la zona que controlaven els cristians, al nord, i la zona que controlaven els musulmans, al sud. Tot i no estar deshabitada en cap moment, sí que era un espai on es lliuraven batalles i els enfrontaments eren nombrosos. Aquesta és la raó per la qual es poden trobar prop d'un centenar de castells roquers i torres de guaita que tenien una funció protectora.

L'altre element idiosincràtic de la Marca són els marges de pedra seca. Construcció que demostra l'intent de l'home per aconseguir la terra de conreu quan aquesta no era un simple espai per esperar el moment en què un constructor arribés i la pagués a preu d'or sinó un actiu important per a l'economia de qualsevol família, ja que li proporcionava la subsistència dels seus.

Partint d'aquests dos elements es vol aconseguir el reconeixement de la Marca com a zona que cal conservar i donar també un valor afegit a les 30.000 hectàrees d'espai agrari que s'inclouen en aquests territoris.